

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 29.4.2013
COM(2013) 229 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη βιώσιμη ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας
στην ΕΕ**

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη βιώσιμη ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας
στην ΕΕ**

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ευρωπαϊκή υδατοκαλλιέργεια προσφέρει προϊόντα καλής ποιότητας, τηρώντας αυστηρές προδιαγραφές όσον αφορά την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, την υγεία των ζώων και την προστασία των καταναλωτών. Η εξαιρετική ποιότητα των θαλασσινών της ΕΕ¹ πρέπει να αποτελεί σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για την υδατοκαλλιέργεια στην ΕΕ. Ωστόσο, η παραγωγή προϊόντων υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ παρουσιάζει στασιμότητα, σε αντίθεση με την έντονη ανάπτυξη που σημειώνεται σε άλλες περιοχές του κόσμου.

Το 2010, η αξία της παραγωγής των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ ανερχόταν σε 3,1 δισεκ. ευρώ που αντιστοιχούσαν σε 1,26 εκατ. τόνους παραγωγής. Η αγορά θαλασσινών της ΕΕ τροφοδοτείται σήμερα κατά 25% από την ενωσιακή αλιεία, κατά 65% από εισαγωγές και κατά 10% από την ενωσιακή υδατοκαλλιέργεια.² Η συνολική φαινομένη κατανάλωση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας ανήλθε περίπου σε 13,2 εκατ. τόνους.³

Από τα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει αυξανόμενη διαφορά — που εκτιμάται σε 8 εκατομμύρια τόνους — μεταξύ του επιπέδου κατανάλωσης θαλασσινών στην ΕΕ και του όγκου των αλιευμάτων από την αλιεία. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη μπορούν να συμβάλουν στο να συμπληρωθεί εν μέρει το κενό αυτό χάρη σε έναν βιώσιμο από περιβαλλοντικής, κοινωνικής και οικονομικής άποψης τομέα υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ.

Με βάση την τρέχουσα παραγωγικότητα της εργασίας, κάθε εκατοστιαία μονάδα της τρέχουσας κατανάλωσης στην ΕΕ που παράγεται εντός της ΕΕ στο πλαίσιο της υδατοκαλλιέργειας θα συμβάλει στη δημιουργία 3.000 – 4.000 θέσεων εργασίας πλήρους απασχόλησης.⁴ Ο αριθμός αυτός επιβεβαιώνει ότι, μολονότι η υδατοκαλλιέργεια αντιπροσωπεύει σχετικά μικρό μέρος της ενωσιακής οικονομίας, μπορεί, δυνητικά, να ενισχύσει την ανάπτυξη και τις θέσεις εργασίας σε παράκτιες και εσωτερικές περιοχές της ΕΕ. Η στενή συνεργασία με τη μεταποιητική βιομηχανία μπορεί να βελτιώσει περαιτέρω τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την ανταγωνιστικότητα και στους δύο τομείς. Η υδατοκαλλιέργεια αποτελεί έναν από τους πυλώνες της στρατηγικής της ΕΕ για τη γαλάζια ανάπτυξη⁵ και η ανάπτυξή της μπορεί να συμβάλει στη στρατηγική «Ευρώπη 2020».

¹ Για τους σκοπούς της παρούσας ανακοίνωσης, ο όρος «θαλασσινά» περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

² SEC(2011)883

³ Στοιχεία της Eurostat που επεξεργάστηκε η ΓΔ MARE

⁴ Δεδομένα της ΕΤΟΕΑ (STECF-OWP-12-03) που επεξεργάστηκε η ΓΔ MARE

⁵ COM(2012) 494.

2. Η ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η πρόταση για τη μεταρρύθμιση της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΠ)⁶ αποσκοπεί στην προαγωγή της υδατοκαλλιέργειας μέσω ανοιχτής μεθόδου συντονισμού, ήτοι σε μια προαιρετική διαδικασία για τη συνεργασία, η οποία θα βασίζεται σε στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές και σε πολυετή εθνικά στρατηγικά σχέδια για τον προσδιορισμό κοινών στόχων και, όπου αυτό είναι δυνατόν, δεικτών για τη μέτρηση της προόδου προς την επίτευξη των εν λόγω στόχων.

Για την επίτευξη των στόχων αυτών, θα πρέπει να δεσμευθούν όλοι οι σχετικοί φορείς: οι αρχές, ο κλάδος, οι έμποροι λιανικής πώλησης, οι ενώσεις καταναλωτών καθώς και οι εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών. Το προτεινόμενο γνωμοδοτικό συμβούλιο υδατοκαλλιέργειας έχει σχεδιαστεί για να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο προς την κατεύθυνση αυτή.

Οι εν λόγω στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές έχουν ως στόχο να βοηθήσουν τα κράτη μέλη κατά τον καθορισμό των εθνικών τους στόχων, λαμβάνοντας υπόψη τις αντίστοιχες θέσεις εκκίνησής τους, τις εθνικές ιδιαιτερότητές τους και τις θεσμικές τους ρυθμίσεις. Θέματα που καλύπτονται από τη νομοθεσία της ΕΕ δεν εξετάζονται στο πλαίσιο της ανοιχτής μεθόδου συντονισμού, αλλά παρέχουν το πλαίσιο για τις δραστηριότητές της.

Για την υδατοκαλλιέργεια απαιτούνται καθαρά και υγιή θαλάσσια και γλυκά ύδατα. Η περιβαλλοντική νομοθεσία της ΕΕ – ιδίως η οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα (WFD)⁷, η Οδηγία πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική (ΟΠΘΣ)⁸ και ο κανονισμός για τη χρήση στην υδατοκαλλιέργεια ξένων και απόντων σε τοπικό επίπεδο ειδών⁹ – εξασφαλίζουν ότι πληρούνται οι εν λόγω προϋποθέσεις. Η νομοθεσία της ΕΕ θεσπίζει επίσης τις υψηλές προδιαγραφές όσον αφορά την υγεία, την προστασία του καταναλωτή και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, οι οποίες πρέπει να τηρούνται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ. Αυτές έχουν επιπτώσεις στο κόστος για τους παραγωγούς, οι οποίες όμως μπορεί να μετατραπούν σε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα εάν η προσοχή των καταναλωτών στραφεί στην ποιότητα, πλεονέκτημα που μπορεί να συμβάλει στην αποδοχή της υδατοκαλλιέργειας σε τοπικό επίπεδο. Η μεταρρύθμιση της ΚΑΠ βασίζεται σε αυτά τα υψηλά πρότυπα.

Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή σκοπεύει να βοηθήσει τις εθνικές και περιφερειακές διοικήσεις στην εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της ΕΕ χωρίς να επιβληθούν άσκοπες επιβαρύνσεις στους παραγωγούς. Προς τούτο, δημοσιεύθηκαν κατευθυντήριες γραμμές που αφορούν την ενσωμάτωση της υδατοκαλλιέργειας σε τόπους Natura 2000¹⁰ και η Επιτροπή προτίθεται να αρχίσει την εκπόνηση ανάλογων κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με την υδατοκαλλιέργεια και την οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα (WFD) και τη θαλάσσια στρατηγική (ΟΠΘΣ).

⁶ COM(2011) 425.

⁷ Οδηγία 2000/60/ΕΚ

⁸ Οδηγία 2008/56/ΕΚ

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 304/2011

¹⁰ <http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/Aqua-N2000%20guide.pdf>

3. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΕ

Η παρούσα ανακοίνωση βασίζεται στο αποτέλεσμα των διαβουλεύσεων με τους ενδιαφερόμενους φορείς, και λαμβάνει υπόψη την ανάλυση του Κοινού Κέντρου Ερευνών.¹¹ Θα εξεταστούν τέσσερις τομείς προτεραιότητας ώστε να αξιοποιηθεί το δυναμικό της υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ: οι διοικητικές διαδικασίες, ο συντονισμός του χωροταξικού σχεδιασμού, η ανταγωνιστικότητα και οι ισότιμοι όροι ανταγωνισμού.

Η υδατοκαλλιέργεια μπορεί να συμβάλει στον συνολικό στόχο της συμπλήρωσης του κενού μεταξύ της κατανάλωσης και της παραγωγής θαλασσινών στην ΕΕ κατά τρόπο βιώσιμο από περιβαλλοντικής, κοινωνικής και οικονομικής σκοπιάς. Για τον σκοπό αυτό, κάθε κράτος μέλος καλείται να αναφέρει στο πολυετές εθνικό του σχέδιο τον στόχο αύξησης του εθνικού του τομέα υδατοκαλλιέργειας (όσον αφορά την ποσότητα και την αξία) κατά την περίοδο που καλύπτεται από το σχέδιο.

3.1. Απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών

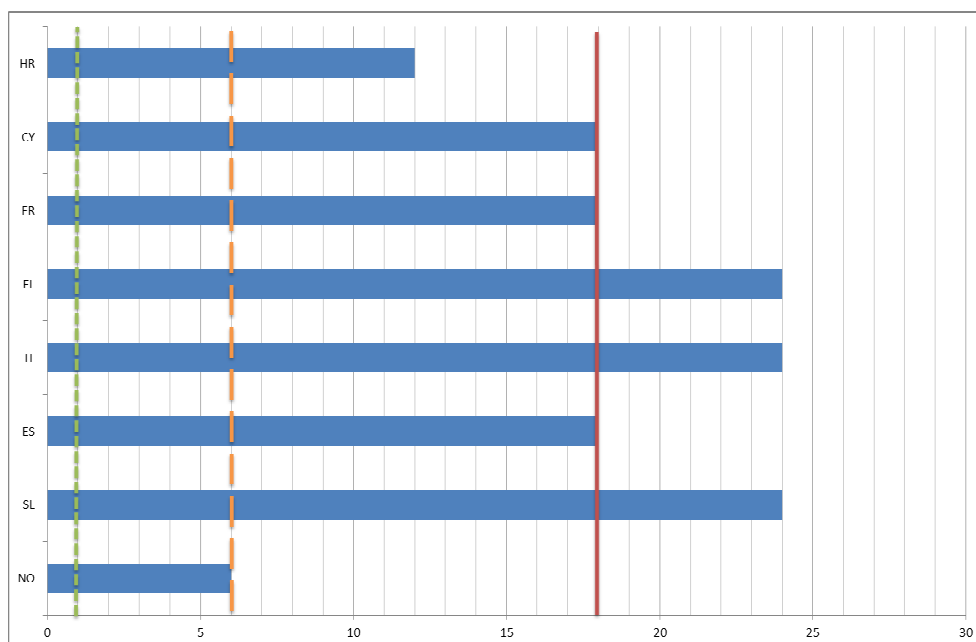
Οι διοικητικές δαπάνες και η επάρκεια των χρονικών περιθωρίων διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στο γενικότερο επίπεδο της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης ενός οικονομικού τομέα. Επί του παρόντος, διατίθενται λίγες μόνον πληροφορίες σχετικά με τον χρόνο που απαιτείται για την έκδοση άδειας και το κόστος για μια νέα εκμετάλλευση υδατοκαλλιέργειας και, από όσο είναι σε θέση να γνωρίζει η Επιτροπή, δεν υπάρχει κάποια ολοκληρωμένη «χαρτογράφηση» που να καταγράφει τις σημαντικότερες δυσχέρειες. Με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες, η ολοκλήρωση των διαδικασιών χορήγησης άδειας σε πολλά κράτη μέλη διαρκεί συχνά 2-3 έτη.¹² αναφέρονται επίσης παραδείγματα όπου οι προθεσμίες είναι πολύ μεγαλύτερες. Για λόγους σύγκρισης αναφέρεται ότι από τα στοιχεία μελέτης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προκύπτει ότι το μέσο απαιτούμενο χρονικό διάστημα για την έκδοση άδειας για εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας στη Νορβηγία ήταν 12 μήνες ενώ μειώθηκε σε 6 μήνες μετά από την εισαγωγή ενός «ενιαίου σημείου επαφής»¹³.

Απαιτούμενο χρονικό διάστημα για την έκδοση αδειών για εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας σε ορισμένα κράτη μέλη και στη Νορβηγία (σε μήνες)

¹¹ Τεχνική Έκθεση του Κοινού Κέντρου Ερευνών «An approach towards European Aquaculture Performance Indicators»

¹² Δεδομένα που προέρχονται από το πρόγραμμα του FAO SHoCMed, που προστίθενται στις πληροφορίες που προέρχονται από ενώσεις παραγωγών και από δημόσιες αρχές http://www.faosipam.org/?pag=content/_ShowPortal&Portal=SHOCMED

¹³ <http://www.europarl.europa.eu/committees/en/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=29819>

■ = απαιτούμενο χρονικό διάστημα για την έκδοση αδειών για νέες εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας

■ = μέσο απαιτούμενο χρονικό διάστημα για την έκδοση αδειών για υπεράκτια αιολικά πάρκα σε όλη την ΕΕ¹⁴

■ = αναφερθέν απαιτούμενο χρονικό διάστημα για την έκδοση αδειών όσον αφορά γεωργικές εκμεταλλεύσεις σε δύο κράτη μέλη

■ = επιδιωκόμενο χρονικό διάστημα για την έκδοση αδειών όσον αφορά νέες ΜΜΕ (Πρόγραμμα δράσης για την επιχειρηματικότητα 2020)

Πηγές : επεξεργασία δεδομένων από τον συντάκτη που προέρχονται από το πρόγραμμα SHoCMed, το πρόγραμμα Windbarriers, τη μελέτη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου IP/B/PECH/NT/2008 176 καθώς και πληροφορίες που χορηγήθηκαν από ενώσεις παραγωγών και δημόσιες αρχές.

Οι περισσότεροι παραγωγοί προϊόντων υδατοκαλλιέργειας είναι ΜΜΕ, και θίγονται δυσανάλογα από τη γραφειοκρατία: η σχετική επιβάρυνση λόγω κανονιστικών και διοικητικών δαπανών σε σύγκριση με τον κύκλο εργασιών και τον αριθμό των εργαζομένων μπορεί να είναι έως δέκα φορές υψηλότερη για τις ΜΜΕ από ό,τι για τις μεγάλες επιχειρήσεις στη γενική οικονομία¹⁵. Η μείωση των περιττών κανονιστικών επιβαρύνσεων παραμένει στην κορυφή των προτεραιοτήτων της Επιτροπής από πλευράς πολιτικής. Ως συνέχεια της επανεξέτασης του νόμου για τις μικρές επιχειρήσεις, τον Απρίλιο του 2011, η Επιτροπή πρότεινε σχέδιο δράσης για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας στην Ευρώπη. Το σχέδιο δράσης καλεί τα κράτη μέλη έως τα τέλη του 2015 να μειώσουν σε έναν μήνα το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την έκδοση άδειας και για τις λοιπές άδειες που είναι απαραίτητες

¹⁴ http://www.windbarriers.eu/fileadmin/WB_docs/documents/WindBarriers_report.pdf

¹⁵ <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/business-environment/administrative-burdens/>

για την έναρξη μιας επιχειρηματικής δραστηριότητας¹⁶ υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι απαιτήσεις σχετικά με την περιβαλλοντική νομοθεσία της ΕΕ. Ως πρώτο βήμα, πρέπει να εκπονηθεί ολοκληρωμένη «χαρτογράφηση» και ενδελεχής ανάλυση:

- **Στόχος για τα κράτη μέλη:** Με σκοπό να προσδιορίσουν τις δυνατότητες βελτίωσης των διαδικασιών και μείωσης των διοικητικών επιβαρύνσεων, τα κράτη μέλη καλούνται να συλλέξουν πληροφορίες, έως το τέλος του 2013, σχετικά με:
 - (1) Τον αριθμό των νέων αδειών που χορηγήθηκαν κατά την περίοδο 2007-2013 (αριθ.).
 - (2) Το ποσοστό επιτυχίας των αιτήσεων για άδειες (%)
 - (3) Τον αριθμό των αιτήσεων που εξετάζονται επί του παρόντος (αριθ.).
 - (4) Τον μέσο χρόνο ολοκλήρωσης των διαδικασιών χορήγησης άδειας (μήνες)
 - (5) Τον αριθμό των δημόσιων φορέων που συμμετέχουν στη διαδικασία χορήγησης άδειας (αριθ.).
 - (6) Το μέσο κόστος των διαδικασιών χορήγησης άδειας για τις νέες επιχειρήσεις (σε ευρώ)
 - (7) Τη μέση διάρκεια της άδειας (έτη)
- **Στόχοι για την Επιτροπή:** Σύμφωνα με τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν από τα κράτη μέλη, η συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές για τον εντοπισμό, έως το τέλος του 2014, βέλτιστων πρακτικών και περιορισμών για βελτίωση, και μέσω της στήριξης της ομάδας υψηλού επιπέδου της Επιτροπής για τον διοικητικό φόρτο, αποστολή της οποίας είναι να βοηθήσει τις δημόσιες αρχές των κρατών μελών να υλοποιήσουν τη νομοθεσία της ΕΕ κατά τρόπο πιο αποτελεσματικό και ενδεδειγμένο σε σχέση με τις ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών.¹⁷ Η προετοιμασία, έως το δεύτερο τρίμηνο του 2014, εγγράφων καθοδήγησης για την αντιμετώπιση των απαιτήσεων της ΟΠΥ και της ΟΠΘΣ σε σχέση με την υδατοκαλλιέργεια, ώστε να επικουρηθούν τα κράτη μέλη και ο κλάδος κατά την εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας και να καταστεί σαφής ο τρόπος με τον οποίον η προστασία του περιβάλλοντος μπορεί να είναι συμβατή με τη βιώσιμη υδατοκαλλιέργεια.
- **Στόχος για το γνωμοδοτικό συμβούλιο υδατοκαλλιέργειας:** να έχει προβεί, έως τον Απρίλιο 2014 σε ενδελεχή ανάλυση των διοικητικών διαδικασιών και σε «χαρτογράφηση» των κυριότερων διοικητικών επιβαρύνσεων από άποψη χρόνου και κόστους στα επιμέρους είδη υδατοκαλλιέργειας στα κράτη μέλη.

3.2. Εξασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανάπτυξης της υδατοκαλλιέργειας μέσω του συντονισμένου χωροταξικού σχεδιασμού

Από σειρά μελετών προκύπτει ότι η ύπαρξη χωροταξικών σχεδίων μπορεί να συμβάλει στη μείωση της αβεβαιότητας, στη διευκόλυνση των επενδύσεων και στην επιτάχυνση της ανάπτυξης τομέων όπως η υδατοκαλλιέργεια ή οι υπεράκτιες

¹⁶ COM(2012) 795 τελικό

¹⁷ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την ομάδα υψηλού επιπέδου:

http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/admin_burden/ind_stakeholders/ind_stakeholders_en.htm

ανανεώσιμες πηγές ενέργειας¹⁸. Η έλλειψη χώρου που αναφέρεται συχνά ως αποτρεπτικός παράγοντας για την επέκταση της θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ μπορεί να παρακαμφθεί με τον εντοπισμό των πλέον ενδεδειγμένων σημείων για υδατοκαλλιέργεια, καθώς ο χώρος που καταλαμβάνουν σήμερα οι δραστηριότητες υδατοκαλλιέργειας στην επιφάνεια της θάλασσας και στην ακτή φαίνεται πως είναι περιορισμένος¹⁹.

Ο χερσαίος σχεδιασμός είναι συνήθως πιο προηγμένος σε σύγκριση με τον θαλάσσιο σχεδιασμό, λόγω π.χ. της ύπαρξης κτηματολογίου ή συστημάτων διαβάθμισης που καθιστούν τις πληροφορίες εύκολα προσβάσιμες από όλα τα σχετικά θεσμικά όργανα. Ο εντοπισμός των πλέον κατάλληλων περιοχών για υδατοκαλλιέργεια γλυκών υδάτων θα συμβάλει στην επέκταση της παραγωγής, ενώ παράλληλα θα ενισχύσει την προστασία του φυσικού τοπίου, των ενδιαιτημάτων και της βιοποικιλότητας. Τα χωροταξικά σχέδια πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα πλεονεκτήματα από τη φιλική προς το περιβάλλον εκτατική υδατοκαλλιέργεια σε υδατοσυλλογές.

Σε πολλές περιπτώσεις, οι ανάγκες της υδατοκαλλιέργειας και μόνον δεν δικαιολογούν τη διεξαγωγή τόσο περίπλοκων εγχειρημάτων για το θαλάσσιο περιβάλλον. Εντούτοις, η εν λόγω προσέγγιση ακολουθήθηκε στο πλαίσιο, π.χ. του εγχειρήματος της Ιρλανδίας με τα CLAMS (=Co-ordinated Local Aquaculture Management Systems),²⁰ στο πλαίσιο της περιφερειακής στρατηγικής για την υδατοκαλλιέργεια στη Γαλικία²¹ και στην περίπτωση του εθνικού σχεδίου χωροταξικού σχεδιασμού για την υδατοκαλλιέργεια στη Φινλανδία.²² Υφιστάμενα εγχειρήματα χωροταξικού σχεδιασμού, όπως π.χ σχέδια εγκατάστασης για παράκτιες αιολικές πλατφόρμες,²³ μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως σημείο εκκίνησης. Οι κατευθυντήριες γραμμές που έχουν χαραχτεί όσον αφορά τον χωροταξικό σχεδιασμό στη Μεσόγειο²⁴ και στη Βαλτική²⁵ μπορούν να προσφέρουν πληροφορίες στα κράτη μέλη. Επιπλέον, τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν κατά την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας (π.χ. της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, της ΚΑΠ, της ΟΠΘΣ, της ΟΠΥ, της οδηγίας για την προστασία των πτηνών και της οδηγίας για τους οικοτόπους) μπορούν να χρησιμοποιηθούν, επίσης, για τον σχεδιασμό εγκαταστάσεων υδατοκαλλιέργειας. Η Επιτροπή ενέκρινε τον Μάρτιο του 2013 πρόταση οδηγίας για τη θέσπιση πλαισίου για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό και την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών.²⁶ Τα κράτη μέλη εξακολουθούν να είναι αρμόδια για τον σχεδιασμό και τον καθορισμό των συνολικών στόχων και του περιεχομένου των εν λόγω σχεδίων.

18

http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/documentation/studies/documents/economic_effects_maritime_spatial_planning_en.pdf;

19 http://www.windbarriers.eu/fileadmin/WB_docs/documents/WindBarriers_report.pdf

Τεχνική Έκθεση του Κοινού Κέντρου Ερευνών «An approach towards European Aquaculture Performance Indicators»

20 http://www.bim.ie/media/bim/content/BIM_CLAMS_Explanatory_Handbook.pdf

21 <http://www.intecmar.org/esga/>

22 http://www.mmm.fi/en/index/frontpage/Fishing_game_reindeer/Fisheriesindustry/aquaculture.htm

23 Π.χ. Ο χάρτης πορείας «Windspeed» <http://www.windspeed.eu/>

24 Ψήφισμα GFCM/36/2012/1 http://www.faosipam.org/GfcmWebSite/docs/RecRes/RES-GFCM_36_2012_1.pdf

25 <http://www.aquabestproject.eu>

26 COM(2013) 133 τελικό

Η υδατοκαλλιέργεια ενδέχεται να επηρεάσει σημαντικά το περιβάλλον εάν δεν αποτελέσει αντικείμενο ορθού σχεδιασμού και παρακολούθησης. Ως εκ τούτου, ορισμένες περιβαλλοντικές επιπτώσεις της υδατοκαλλιέργειας (π.χ. εμπλουτισμός με θρεπτικές ουσίες και οργανική ύλη, ρύπανση από επικίνδυνες ουσίες) αντιμετωπίζονται ρητά από τη νομοθεσία της ΕΕ. Οι συνολικές επιπτώσεις των μεμονωμένων ιχθυοτροφείων θα περιλαμβάνουν επίσης άλλα είδη πίεσης (π.χ. ιζηματογένεση, φυσική διαταραχή) και θα εξαρτώνται και από άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων π.χ. του τύπου των εκτρεφόμενων οργανισμών, της τοποθεσίας του ιχθυοτροφείου, καθώς και της ευπάθειας του τοπικού περιβάλλοντος. Σύμφωνα με μελέτη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου²⁷, η αξιολόγηση των εν λόγω περιβαλλοντικών πτυχών στο πλαίσιο της διαδικασίας χωροταξικού σχεδιασμού ενδέχεται να μειώσει τον διοικητικό φόρτο για τους επιχειρηματίες και να περιορίσει την αβεβαιότητα των διαδικασιών χορήγησης άδειας, καθιστώντας, επομένως, τις επενδύσεις περισσότερο ελκυστικές. Από σειρά μελετών και από την πείρα που έχει αντληθεί από άλλους βιομηχανικούς τομείς²⁸, επιβεβαιώνεται ότι η αντιμετώπιση αυτού του είδους των ζητημάτων στα πρώτα στάδια της διαδικασίας σχεδιασμού ελαχιστοποιεί τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, μειώνει την αντίσταση σε τοπικό επίπεδο, αποτρέπει τις περιττές καθυστερήσεις και αυξάνει τις πιθανότητες επιτυχίας των νέων έργων. Αυτού του είδους η εμπειρία μπορεί να προσφέρει πολύτιμη καθοδήγηση στους παραγωγούς προϊόντων υδατοκαλλιέργειας, καθώς και να συμβάλει στην αύξηση της βιωσιμότητας, της κοινωνικής αποδοχής και της ανταγωνιστικότητας της υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ.

Δεδομένου ότι η φέρουσα ικανότητα του χώρου και του περιβάλλοντος τόσο στα θαλάσσια όσο και στα εσωτερικά ύδατα είναι περιορισμένη, πρέπει να εφαρμοστεί μια προσέγγιση με βάση το οικοσύστημα. Ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να επιδεικνύεται στον χειρισμό των ευάλωτων και των προστατευόμενων περιοχών, μέσω υγιών διαδικασιών σχεδιασμού και αξιολόγησης. Οι θετικές εμπειρίες που σημειώθηκαν με την ενσωμάτωση της υδατοκαλλιέργειας σε τόπους Natura 2000 υποδεικνύουν ότι οι επικερδείς εμπορικές δραστηριότητες είναι συμβατές με τη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Τα περιβαλλοντικά πλεονεκτήματα που προσφέρει η εκτατική υδατοκαλλιέργεια σε υδατοσυλλογές αποτελούν συγκεκριμένο παράδειγμα συμβατότητας της οικονομικής δραστηριότητας με τις ανάγκες διατήρησης ενός οικοτόπου ή ενός είδους.

- **Στόχος για τα κράτη μέλη:** να θέσουν σε εφαρμογή συντονισμένο χωροταξικό σχεδιασμό, συμπεριλαμβάνοντας και τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό σε επίπεδο θαλάσσιας λεκάνης, ώστε να λαμβάνονται υπόψη το δυναμικό και οι ανάγκες της υδατοκαλλιέργειας και να εξασφαλίζεται η κατάλληλη κατανομή του χώρου στα ύδατα και στην ξηρά για τη βιώσιμη ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας.
- **Στόχος για την Επιτροπή:** να παρακολουθείται η εφαρμογή του συντονισμένου θαλάσσιου σχεδιασμού για τη διάδοση μελετών και εμπειριών ώστε να συνδράμει τα κράτη μέλη στο σχεδιασμό τους. Να διοργανωθεί

27

<http://www.europarl.europa.eu/committees/en/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=29819>

28

Βλ. π.χ. http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm
<http://www.project-gpwind.eu/>

σεμινάριο με στόχο την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών το καλοκαίρι του 2014.

3.3. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ

Οι επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ αντιμετωπίζουν διαφορετικές προκλήσεις και ευκαιρίες που απαιτούν ειδικά προσαρμοσμένες λύσεις²⁹, αλλά θα επωφεληθούν στο σύνολό τους από τη βελτίωση της οργάνωσης της αγοράς και της δόμησης των οργανώσεων παραγωγών υδατοκαλλιέργειας. Αυτά αποτελούν προτεραιότητα για τη μεταρρύθμιση της κοινής οργάνωσης αγοράς (ΚΟΑ) και για το νέο Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ). Τόσο τα σχέδια παραγωγής και εμπορίας όσο και το παρατηρητήριο αγορών της ΕΕ αναμένεται να βοηθήσουν τους παραγωγούς προϊόντων υδατοκαλλιέργειας να εντοπίσουν ευκαιρίες για επιχειρηματική δραστηριότητα και να προσαρμόσουν τις στρατηγικές εμπορίας.

Οι αυξανόμενες προσδοκίες από τους καταναλωτές για ποιότητα και για ποικιλία προϊόντων διατροφής, ιδίως αν έχουν παραχθεί σε τοπικό επίπεδο, προσφέρουν νέες δυνατότητες που προσδίδουν αξία στα ιδιαίτερα πλεονεκτήματα των παράκτιων και εσωτερικών περιοχών. Η συντονισμένη δράση σε τοπικό επίπεδο μεταξύ των επιχειρηματιών, των δημόσιων αρχών, των ενώσεων, των οργανισμών έρευνας, εκπαίδευσης και κατάρτισης, μπορεί να συμβάλει στην τόνωση των τοπικών οικονομιών και στην αντιμετώπιση της αυξανόμενης ζήτησης σε τοπικό επίπεδο για θαλασσινά που παράγονται με βιώσιμο τρόπο.

Η διαφοροποίηση των επιχειρήσεων μπορεί να προσφέρει επιπλέον πηγές εισοδήματος για τους γεωργούς. Για παράδειγμα, ο συνδυασμός της ερασιτεχνικής αλιείας με τον τουρισμό, ή η ενδο-επιχειρηματική ανάθεση ορισμένων δραστηριοτήτων ανάντη ή κατάντη, μπορεί να προσφέρει επιχειρηματικές ευκαιρίες για τους παραγωγούς υδατοκαλλιέργειας.

Η ανάπτυξη των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και η διαφοροποίηση μπορεί επίσης να προωθηθεί με την αγοραστραφή έρευνα, με την καινοτομία και τη μεταφορά γνώσεων. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενισχύσουν τη συνέργεια μεταξύ των εθνικών ερευνητικών προγραμμάτων και να προωθήσουν τη συμμετοχή του κλάδου σε δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας — περιλαμβανομένης, ειδικότερα, της υλοποίησης του θεματολόγιου στρατηγικής έρευνας της Ευρωπαϊκής Πλατφόρμας Τεχνολογίας και Καινοτομίας στον Τομέα της Υδατοκαλλιέργειας και της στρατηγικής της ΕΕ για τη γαλάζια ανάπτυξη³⁰.

Η εκτατική υδατοκαλλιέργεια ψαριών σε υδατοσυλλογές ευνοεί τη βιοποικιλότητα και είναι ευρέως διαδεδομένη, ιδίως στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, προσφέρει σημαντικά πλεονεκτήματα και επιχειρηματικές ευκαιρίες πέραν της παραγωγής τροφίμων, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε μεγαλύτερη ανταγωνιστικότητα εφόσον αξιοποιηθεί κατάλληλα. Οι επιπτώσεις των κανόνων που ισχύουν σε περιοχές πλούσιες από πλευράς βιοποικιλότητας, όπως οι περιοχές του δικτύου Natura 2000 και η απώλεια εισοδήματος λόγω προστατευόμενων θηρευτών όπως ο κορμοράνος καθώς και οι εθελοντικές δεσμεύσεις που αφορούν την προστασία της βιοποικιλότητας ή το νερό θα πρέπει να αναγνωριστούν από τις δημόσιες αρχές. Ένας σημαντικός παράγοντας που επηρεάζει την εκτατική

29

<http://www.europarl.europa.eu/committees/en/pech/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=29823>

30

COM(2012) 494

υδατοκαλλιέργεια σε υδατοσυλλογές σε ορισμένες περιοχές αφορά τους θηρευτές — ιδίως τον κορμοράνο. Η οδηγία για τα πτηνά³¹ προβλέπει σύστημα παρέκκλισης για την προστασία των συμφερόντων της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών. Τα κράτη μέλη μπορούν να κάνουν πλήρη χρήση των διατάξεων παρέκκλισης ώστε να προλάβουν σοβαρές ζημιές από τους κορμοράνους στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας. Η Επιτροπή, για να βοηθήσει τα κράτη μέλη, δημοσίευσε πρόσφατα έγγραφο καθοδήγησης³² με σκοπό την αποσαφήνιση των βασικών εννοιών που αφορούν την εφαρμογή του συστήματος παρέκκλισης.

- **Στόχος για τα κράτη μέλη:** Να κάνουν πλήρη χρήση της προτεινόμενης ΚΟΑ και του ΕΤΘΑ για να στηρίζουν την ανάπτυξη των επιχειρήσεων μέσω της κατάλληλης κατανομής των πόρων στην υδατοκαλλιέργεια, και υπέρ σχεδίων παραγωγής και εμπορίας, καθώς και για να βελτιώσουν τη σύνδεση μεταξύ της Ε&Α και των επιχειρήσεων (ιδίως των ΜΜΕ). Να στηρίζουν εκπαιδευτικά & επαγγελματικά προγράμματα που θα καλύπτουν τις ανάγκες του τομέα της υδατοκαλλιέργειας.
- **Στόχοι για την Επιτροπή:** Να συντονίζει και να στηρίζει την έρευνα και την καινοτομία για την υδατοκαλλιέργεια, μέσω των σχετικών προγραμμάτων και των ταμείων της ΕΕ. Να προωθήσει τη μεταφορά γνώσεων, βέλτιστων πρακτικών και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των συμπερασμάτων που έχουν αντληθεί από ερευνητικά προγράμματα της ΕΕ. Να δημιουργήσει φιλικό προς τον χρήστη παρατηρητήριο αγορών της ΕΕ που θα παράσχει γνώσεις σχετικά με την αγορά.

3.4. Προώθηση ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τους οικονομικούς παράγοντες της ΕΕ μέσω της αξιοποίησης των ανταγωνιστικών τους πλεονεκτημάτων

Οι υψηλές προδιαγραφές για το περιβάλλον, την καλή μεταχείριση των ζώων και την προστασία των καταναλωτών, αποτελούν μερικούς από τους κύριους παράγοντες ανταγωνιστικότητας υπέρ της υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ και θα πρέπει να αξιοποιηθούν αποτελεσματικότερα για να είμαστε ανταγωνιστικοί στις αγορές.

Οι υφιστάμενοι υγειονομικοί έλεγχοι τόσο σε προϊόντα της ΕΕ όσο και σε εισαγόμενα προϊόντα εξασφαλίζουν ήδη ένα υψηλό επίπεδο ασφάλειας των τροφίμων. Οι ανησυχίες του ευρέος κοινού έχουν επίσης οδηγήσει στην απαίτηση των καταναλωτών, των ΜΚΟ και των εμπόρων λιανικής για διαβεβαιώσεις ότι τα τρόφιμα που αγοράζουν έχουν παραχθεί τηρώντας πολύ υψηλά περιβαλλοντικά πρότυπα και πρότυπα κοινωνικής βιωσιμότητας. Εάν το επίπεδο βιωσιμότητας των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ εξεταστεί και γνωστοποιηθεί κατάλληλα στο κοινό, αυτό μπορεί να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα και την αποδοχή της υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ και των προϊόντων της από το ευρύ κοινό. Η εφαρμογή νέων διατάξεων σήμανσης όπως προτείνεται στον κανονισμό για την ΚΟΑ θα μπορούσαν να συμβάλουν στην καλύτερη διαφοροποίηση των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ· τα προαιρετικά συστήματα πιστοποίησης μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στο πλαίσιο αυτό. Η ανάπτυξη βραχείων αλυσίδων τροφίμων μπορεί επίσης να προσφέρει προστιθέμενη αξία λόγω της εγγύτητας προς υψηλής ποιότητας και εξαιρετικά φρέσκα τοπικά προϊόντα.

³¹ Οδηγία 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου
³² <http://ec.europa.eu/environment/nature/cormorants.htm>

Η πείρα στον αγροτικό τομέα επιβεβαιώνει ότι υπάρχει όλο και μεγαλύτερη ζήτηση για βιώσιμα και υψηλής ποιότητας τρόφιμα. Για παράδειγμα, κατά την τελευταία δεκαετία ο ρυθμός αύξησης των λιανικών πωλήσεων βιολογικών προϊόντων στις τέσσερις μεγαλύτερες αγορές της ΕΕ υπερέβη τη συνολική αύξηση της ζήτησης για τρόφιμα στην ΕΕ, με μέσα ετήσια ποσοστά ανάπτυξης ύψους 7-15% για τα βιολογικά προϊόντα σε σχέση με 2-5% για τα μη - βιολογικά.³³ Σύμφωνα με τον FAO, η βιολογική παραγωγή προϊόντων υδατοκαλλιέργειας στην Ευρώπη αυξήθηκε κατά ποσοστό περίπου 30% ετησίως μεταξύ 1998 και 2007. Ορισμένοι έμποροι λιανικής πώλησης διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην εισαγωγή πιστοποιημένων αλιευτικών προϊόντων στην αγορά, επιλογή που αποτελεί μέρος της γενικής δέσμευσής τους για την κοινωνική ευθύνη στο πλαίσιο των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων· η συμμετοχή σημαντικών εμπόρων λιανικής πώλησης υπήρξε ένας από τους αποφασιστικούς παράγοντες που οδήγησαν στην ταχεία ανάπτυξη του κλάδου των βιολογικών προϊόντων κατά την τελευταία δεκαετία.

Η ΕΕ προάγει υψηλές περιβαλλοντικές, κοινωνικές, υγειονομικές και φυτοϋγειονομικές προδιαγραφές σε όλα τα επίπεδα, στο πλαίσιο των εμπορικών συμφωνιών που διαπραγματεύεται με τρίτες χώρες, μεταξύ άλλων, στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας.

- **Στόχος για τα κράτη μέλη:** Η στήριξη και η ανάπτυξη οργανώσεων παραγωγών και διακλαδικών οργανώσεων, συμπεριλαμβανομένου σε διακρατικό επίπεδο. Αυτό θα διευκόλυνε τη συλλογική διαχείριση και/ή τις πρωτοβουλίες αυτορρύθμισης μεταξύ παραγωγών, μεταποιητών, λιανοπωλητών, σε συνεργασία με ενώσεις καταναλωτών και ΜΚΟ, όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο. Η στήριξη, η εφαρμογή και ο έλεγχος των απαιτήσεων και των διατάξεων σχετικά με την επισήμανση.
- **Στόχοι για την Επιτροπή:** Να εξασφαλίσει ότι οι κανόνες σχετικά με την επισήμανση, ιδίως όσον αφορά τη νωπότητα, την προέλευση και την εμπορική ονομασία τηρούνται πλήρως. Να βελτιώσει τη διαφάνεια των αγορών και να διαδώσει πληροφορίες σχετικά με αυτές σε θέματα που αφορούν τις τάσεις σε τοπικό, ενωσιακό και διεθνές επίπεδο. Να εγκαινιάσει έως τα τέλη του 2013 ενημερωτική εκστρατεία σχετικά με τα πλεονεκτήματα της υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ.
- **Στόχος για το γνωμοδοτικό συμβούλιο υδατοκαλλιέργειας:** Να στηρίζει την προσπάθεια διάρθρωσης της παραγωγής και της εμπορίας προϊόντων υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένων της πιστοποίησης και της επισήμανσης. Να συμβάλει στη βελτίωση των γνώσεων της αγοράς στον τομέα. Να διευκολύνει πρωτοβουλίες αυτορρύθμισης και να συμβάλει στην ενημέρωση του καταναλωτή σχετικά με αυτά τα χαρακτηριστικά.

4. ΜΙΑ ΝΕΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΕ

Η ανοιχτή μέθοδος συντονισμού προσφέρει πλαίσιο ανάπτυξης των εθνικών στρατηγικών και συντονισμού των πολιτικών μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Η εθελοντική αυτή διαδικασία αποσκοπεί στην παροχή πρακτικών απαντήσεων στις προκλήσεις που εντοπίστηκαν από τα κράτη μέλη και από τα ενδιαφερόμενα μέρη.

³³

Δεδομένα της Eurostat και http://ec.europa.eu/agriculture/analysis/markets/organic_2010_en.pdf

Περιλαμβάνει τη συντονισμένη δράση μεταξύ της ΕΕ και των εθνικών πολιτικών, με πλήρη σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας.

Για να διευκολυνθούν οι ανταλλαγές τεχνογνωσίας και βέλτιστων πρακτικών, κάθε κράτος μέλος καλείται να προσδιορίσει ένα εθνικό σημείο επαφής· η Επιτροπή θα απευθύνεται σε αυτά, μεταξύ άλλων, κατά τη διοργάνωση αξιολόγησης από ομοτίμους και κατά τον εντοπισμό και τη διάδοση βέλτιστων πρακτικών.

4.1. Πολυετές εθνικό στρατηγικό σχέδιο για την προώθηση της βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας

Για τον καλύτερο συντονισμό των ενεργειών με στόχο την προώθηση της υδατοκαλλιέργειας, τα κράτη μέλη οφείλουν, σύμφωνα με τις προτάσεις της Επιτροπής, που αποτελούν σήμερα αντικείμενο συζήτησης με το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, για την κατάρτιση πολυετούς εθνικού στρατηγικού σχεδίου με βάση τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ που παρουσιάζονται στην παρούσα ανακοίνωση. Η Επιτροπή έχει καταρτίσει προσχέδιο της διάρθρωσης του σχεδίου (παράρτημα 1) προς διευκόλυνση των εργασιών των κρατών μελών.

Τα πολυετή εθνικά σχέδια θα πρέπει να καλύπτουν την περίοδο 2014-2020. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να προβούν σε μεσοπρόθεσμη αξιολόγηση της υλοποίησης του σχεδίου τους στα τέλη του 2017.

4.2. Συμπληρωματικότητα με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας

Το προτεινόμενο ΕΤΘΑ αποσκοπεί στη στήριξη της υλοποίησης της ΚΑΛΠ. Κάθε κράτος μέλος θα κληθεί να καταρτίσει επιχειρησιακό πρόγραμμα (ΕΠ), προσδιορίζοντας τις δράσεις τις οποίες προτίθεται να χρηματοδοτήσει μέσω του ΕΤΘΑ. Σε ό,τι αφορά την υδατοκαλλιέργεια, θα ήταν σημαντικό για το ΕΠ να είναι σύμφωνο με το ανωτέρω πολυετές εθνικό σχέδιο ώστε να ενισχυθεί η συνοχή της πολιτικής γενικότερα.

4.3. Ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών

Η ανοικτή μέθοδος συντονισμού έχει ως στόχο επίσης να αναπτύξει διαδικασία αμοιβαίας άντλησης γνώσεων μεταξύ των κρατών μελών. Βασικό εργαλείο εν προκειμένω αποτελούν τα σεμινάρια αξιολόγησης από ομοτίμους, στο πλαίσιο των οποίων τα κράτη μέλη θα μπορούν να ανταλλάσσουν και να αξιολογούν εντοπισθείσες ορθές πρακτικές, μεταξύ άλλων και όσον αφορά την αποτίμηση της αξιολόγησης και του μετριασμού των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Τα σεμινάρια αυτά παρέχουν ευκαιρίες μάθησης σε ολόκληρη την ΕΕ σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής ή τις προσεγγίσεις πολιτικής.

Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να υποβάλουν τρεις προτάσεις ορθών πρακτικών στο πολυετές τους εθνικό σχέδιο. Η Επιτροπή προτίθεται να διοργανώνει σε ετήσια, τουλάχιστον, βάση σεμινάρια αξιολόγησης από ομοτίμους με στόχο την παρουσίαση των ορθών πρακτικών που έχουν επιλεγεί και για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών.

4.4. Γνωμοδοτικό συμβούλιο υδατοκαλλιέργειας

Ο διάλογος με τους ενδιαφερόμενους φορείς έχει αποδειχθεί καίριας σημασίας για την επίτευξη των στόχων της ΚΑΛΠ. Η δημιουργία του γνωμοδοτικού συμβουλίου υδατοκαλλιέργειας (AAC-ΓΣΥ) αναμένεται να επιτρέψει στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη να επωφεληθούν από τις γνώσεις και την πείρα όλων των ενδιαφερόμενων φορέων.

Ο ρόλος του AAC/ΓΣΥ θα είναι να διατυπώνει συστάσεις προς τους φορείς χάραξης πολιτικής, για να τους βοηθά να υιοθετούν τεκμηριωμένες αποφάσεις. Η Επιτροπή ενθαρρύνει την ενεργό συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών, ήτοι: των παραγωγών, του ανάντη κλάδου (προμηθευτές ζωοτροφών, ερευνητικοί οργανισμοί, κτηνίατροι, προμηθευτές εξοπλισμού) του κατάντη κλάδου (π.χ. στο πλαίσιο της συγκομιδής, της μεταφοράς ζώντων ζώων, της μεταποίησης, της εξαγωγής, της διανομής) των ενώσεων καταναλωτών, των περιβαλλοντικών ΜΚΟ, των συνδικάτων, κ.λπ.

4.5. Επόμενα βήματα

Τα κράτη μέλη καλούνται να διαβιβάσουν στην Επιτροπή το πολυετές εθνικό σχέδιο το αργότερο ταυτόχρονα με το επιχειρησιακό πρόγραμμα. Μέχρι τον Απρίλιο 2014, η Επιτροπή προτίθεται να καταρτίσει συνοπτική έκθεση των αποτελεσμάτων όλων των εθνικών σχεδίων με στόχο την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών και τη διάδοση των ορθών πρακτικών.

Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να προβούν σε ενδιάμεση επανεξέταση σχετικά με την εφαρμογή των πολυετών εθνικών τους σχεδίων έως το τέλος του 2017, με βάση την οποία η Επιτροπή προτίθεται να εξετάσει τη δυνατότητα να αναθεωρήσει τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Προσχέδιο του πολυετούς εθνικού σχεδίου για την ανάπτυξη βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας

1. Εθνικό πλαίσιο και σύνδεση με τους κύριους εθνικούς στόχους
 - Εθνική κατάσταση και στρατηγική προσέγγιση των κύριων στόχων της ΕΕ
 - Ποσοτικός εθνικός στόχος ανάπτυξης (2014-2020)
2. Απόκριση στις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές
 - α) Απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών:**
 - (1) Αξιολόγηση της εθνικής κατάστασης:
 - α) Ποιοτική περιγραφή των διοικητικών ρυθμίσεων (κύριοι αρμόδιοι φορείς για τη χορήγηση αδειών, για την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των διοικητικών υπηρεσιών, κ.λπ.)
 - β) Ποσοτικά δεδομένα και εξηγήσεις: Βλ. κατάλογο στο κυρίως κείμενο
 - (2) Κύρια στοιχεία της σχεδιαζόμενης πολιτικής απάντησης: προγραμματισμένες δράσεις για τη μείωση του διοικητικού φόρτου
 - (3) Κατά περίπτωση, οι αντίστοιχοι ποσοτικοί στόχοι και δείκτες (π.χ. αναμενόμενη μείωση των διοικητικών δαπανών και/ή των προθεσμιών, κλπ.)
 - β) Εξασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανάπτυξης της υδατοκαλλιέργειας μέσω του συντονισμένου χωροταξικού σχεδιασμού:**
 - (1) Αξιολόγηση της εθνικής κατάστασης: υφιστάμενο πλαίσιο για τον χωροταξικό σχεδιασμό (θαλάσσιο και χερσαίο), κατανομή αρμοδιοτήτων, υφιστάμενα χωροταξικά σχέδια.
 - (2) Κύρια στοιχεία της σχεδιαζόμενης πολιτικής απάντησης: Τρόπος με τον οποίο θα προαχθεί ο χωροταξικός σχεδιασμός λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της υδατοκαλλιέργειας
 - (3) Κατά περίπτωση, αντίστοιχοι ποσοτικοί στόχοι και δείκτες (π.χ. αριθμός και επιφάνεια νέων περιοχών που έχουν καθοριστεί για την υδατοκαλλιέργεια, αριθμός των εγκριθέντων περιφερειακών σχεδίων)
 - γ) Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ:**
 - (1) Αξιολόγηση της εθνικής κατάστασης: πλεονεκτήματα και αδυναμίες του εθνικού κλάδου υδατοκαλλιέργειας, υφιστάμενη στήριξη στην Ε&Α, τομείς στους οποίους απαιτείται κατ'εξοχήν η αύξηση της ανταγωνιστικότητας
 - (2) Κύρια στοιχεία της σχεδιαζόμενης πολιτικής απάντησης: προγραμματισμένες δραστηριότητες για τη στήριξη της καινοτομίας και των δεσμών μεταξύ Ε&Α και της βιομηχανίας· κ.λπ.
 - (3) Κατά περίπτωση, αντίστοιχοι ποσοτικοί στόχοι και δείκτες (π.χ. αριθμός συμπράξεων μεταξύ παικτών της βιομηχανίας και του τομέα της Ε&Α)

δ) Προώθηση ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τους οικονομικούς παράγοντες της ΕΕ μέσω της αξιοποίησης των ανταγωνιστικών τους πλεονεκτημάτων

- (1) Αξιολόγηση της εθνικής κατάστασης: οργανώσεις παραγωγών, υφιστάμενα συστήματα για την καθιέρωση της αειφορίας (π.χ. εθελοντικά συστήματα που χρησιμοποιούνται από μεγάλες εθνικές επιχειρήσεις λιανικής πώλησης), εικόνα που έχει σχηματίσει το ευρύ κοινό για την υδατοκαλλιέργεια
- (2) Κύρια στοιχεία της σχεδιαζόμενης πολιτικής απάντησης (2014-2020): δράσεις που προβλέπονται για να βελτιωθεί η εικόνα των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ (π.χ. ενημερωτικές εκστρατείες, στήριξη της συμμετοχής σε εθελοντικά συστήματα, στήριξη της βιολογικής υδατοκαλλιέργειας)
- (3) Κατά περίπτωση, αντίστοιχοι ποσοτικοί στόχοι και δείκτες (π.χ. ποσοστό βιολογικών ή/και πιστοποιημένων υδατοκαλλιεργειών κ.λπ.)

3. Διακυβέρνηση και εταιρική σχέση

- Σημαντικές συνεισφορές από τους κύριους εμπλεκόμενους παράγοντες (περιφερειακές και/ή τοπικές αρχές, βιομηχανία, ενδιαφερόμενοι φορείς και ΜΚΟ)
- Σύνδεση με τις προτεραιότητες του ΕΠ του ΕΤΘΑ και με τα συναφή κονδύλια χρηματοδότησης (από το ΕΤΘΑ και από άλλα ενωσιακά ή εθνικά κονδύλια)
- Όνομα και στοιχεία επικοινωνίας του εθνικού σημείου επαφής για την προώθηση της βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας

4. Βέλτιστες πρακτικές

- Εντοπισμός και παρουσίαση 3 εθνικών βέλτιστων πρακτικών